

Seizoensoverzicht zomer 2013

Zonnig, vrij warm en de droogste zomer in tien jaar

Klaas Ybema, Harm Zijlstra

Het was vooral een mooie zomer. Daarover was het grote publiek, de "man op straat", het volledig eens. Er werd on-Nederlands weinig geklaagd over het voorbije seizoen en dat was de afgelopen zomers wel eens anders. Thermisch was er niks mis met die zomers, maar het was veel natter dan normaal en dat blijft het publiek bij. Dit jaar was het anders. Juist in de vakantieperiode was het warmer en zonniger dan normaal, er waren enkele (maar ook weer niet teveel) opvallend warme dagen en het was droog. Eigenlijk te droog. Gemiddeld beleefden we de droogste zomer sinds het extreme seizoen van 2003. Het onweerde opvallend veel minder dan gewoonlijk en de gemiddeld bijzonder hoge luchtdruk past ook perfect in het beeld van de mooie, overwegend stabiele zomer.

Temperatuur

Met gemiddeld 17,5 °C tegen 17,0 normaal was de zomer in De Bilt aan de warme kant. De positieve afwijking was in het noorden van het land kleiner (op Vlieland was het zelfs iets kouder dan normaal!) en in het zuiden ietsje groter, maar voor het hele land geldt dat het de warmste zomer was sinds 2010. De kwalificatie "hete zomer", zoals die in sommige media opdook, is dus volstrekt onterecht. Alleen in Maastricht (18,1) kwam de afgelopen zomer nipt in de top-10 van warmste zomers sinds 1900 terecht. De gemiddelde maximumtemperatuur bedroeg in de Bilt 22,5 °C (normaal 21,9) en het minimum kwam daar gemiddeld uit op 11,8 tegen 11,9 °C normaal. Een weerspiegeling van zonnige dagen en heldere nachten. De temperatuurextremen bedroegen in De Bilt 34,0 °C op 2 augustus en 5,4 °C op 26 juni.

Juni was gemiddeld aan de koele kant. Vlak aan zee bleef de temperatuur meer dan een graad achter bij normaal, een erfenis van het koude voorjaar. Woensdrecht en Twente-vv noteerden nog vijf etmalen met grasminima onder nul. In het zuidoosten van het land kwam juni thermisch rond normaal uit. De temperatuur kende twee zomerse oplevingen: 6 - 7 (alleen landinwaarts) en 17 - 20 juni. Op 18 en 19 juni werd in het oosten de tropische grens overschreden, maar op de wadden kwam men de hele maand niet eens aan de 25 graden toe. Lauwersoog noteerde een maandmaximum van

	juni	juli	augustus	zomer	normaal
gem. temperatuur	15.3	19.2	18.1	17.5	17.0
afwijking	-0.3	+1.3	+0.6	+0.5	
max. ≥ 20	11	26	28	65	60
max. ≥ 25	3	15	6	24	21
max. ≥ 30	1	3	2	6	4

	> maximum (datum)			< minimum (datum)		
juni	32.4 (18)	Diverse plaatsen		1.5 (03)	Vierhouten	
juli	34.5 (22)	Gilze-Rijen		5.0 (12)	Twente-vv	
augustus	37.0 (02)	Overloon		5.1 (15)	Vierhouten	
	< maximum (datum) * = 0-24 UTC			> minimum (datum) * = 0-24 UTC		
juni	11.1 (01)	Eelde * / Winsum		19.1 (19)	Markelo	
juli	16.1 (10)	Leeuwarden *		20.1 (24)	Laaksum	
augustus	16.8 (07)	Homoet		21.5 (02)	Laaksum	

22,1 °C en De Kooy kwam, net als de eilanden, maar tweemaal aan een warme dag toe. Na een aarzelende start kwam de temperatuur in juli steeds meer in zomervorm. Van 6 tot 9 juli was het op veel plaatsen zomers en van de 15de tot de 27ste was dat in het (zuid)oosten vrijwel voortdurend het geval. De warmste dagen waren 22 en 23 juli, toen behalve aan de noordkust vrijwel overal tropische waarden werden gemeten. Van 21 - 27 juli noteerde men in De Bilt voor het eerst sinds de zomer van 2006 weer een landelijke hittegolf. Het hete zomerweer hield de eerste vijf augustusdagen aan met een piek op de 2de. In Arcen werd 36,9 °C

gemeten en in Overloon (NBr/BTR) 37,0. Dit was net onder het record voor de eerste augustusdecade (Arcen 37,8, 7-2003) en de hoogste temperaturen sinds 2009 (Eil 37,0 / 20 aug). Twente-vv kwam tot een extreem hoog etmaalgemiddelde van 28,6 °C, slechts twee tiende onder het landelijk record. Ook het tropische minimum van 21,0 °C te Maastricht op deze datum is vermeldenswaard. De periode van 7 juli tot 5 augustus eindigde in De Bilt op een gemiddelde van 20,1 °C en neemt daarmee sinds 1900 de 13^e plaats in op de lijst van warmste 30-daagse perioden. De rest van augustus verliep tamelijk vlak, maar wel met veel aangenaam warme

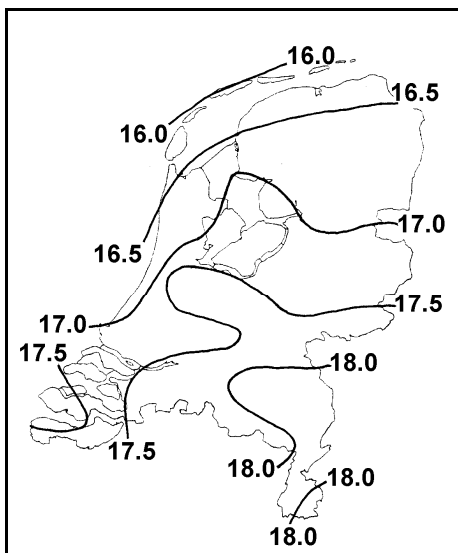

Fig. 1 Gemiddelde etmaaltemperatuur

Gemiddeld	17.2
Normaal	16.8
Arcen	18.3
Hoorn-Terschelling	16.0

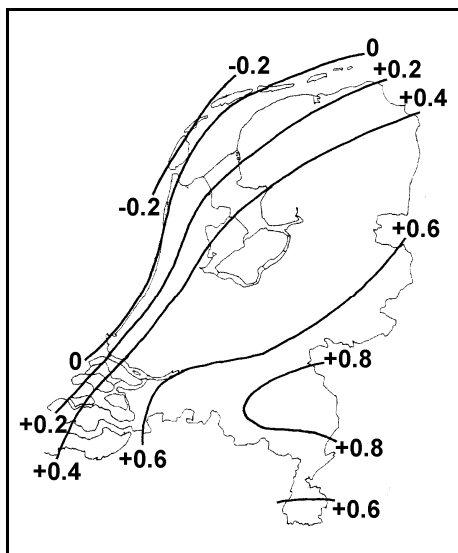

Fig. 2 Afwijking temperatuur

Gemiddeld	+0.4
Arcen	+0.9
Vlieland	-0.2

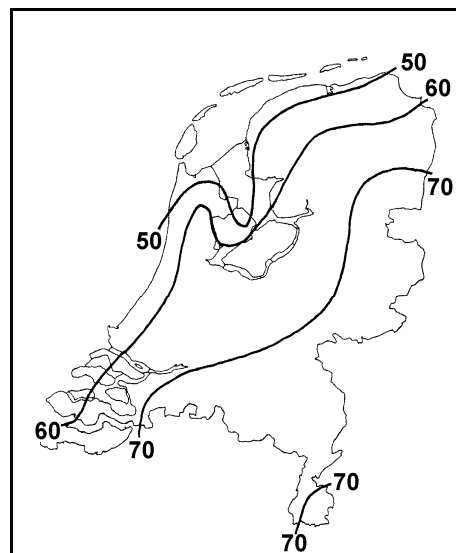

Fig. 3 Aantal dagen 20 graden

Gemiddeld	65
Normaal	55
Arcen / Eindhoven	77
Noordwesten	44

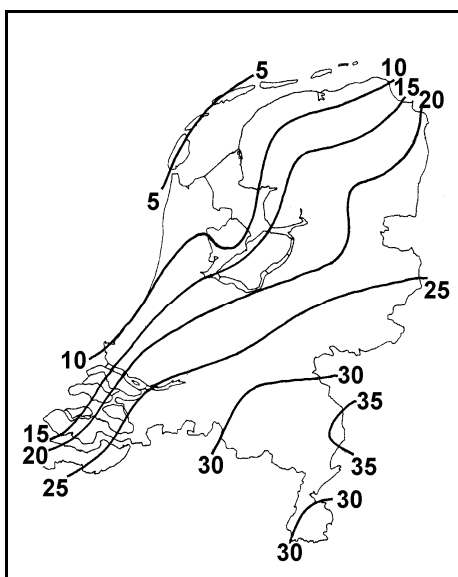

Fig. 4 Aantal dagen 25 graden

Gemiddeld	20
Normaal	19
Arcen	35
Vlieland	5

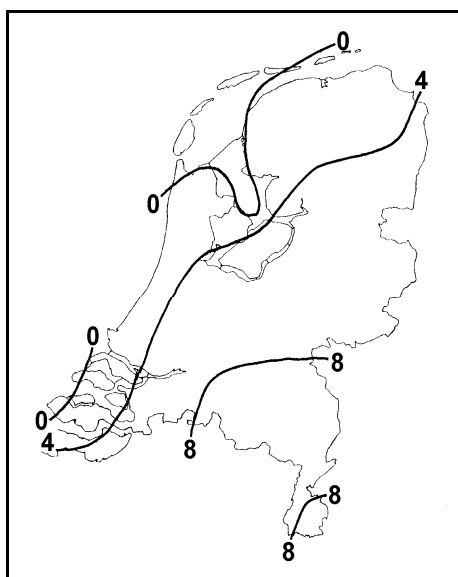

Fig. 5 Aantal dagen 30 graden

Gemiddeld	4.9
Normaal	3.5
Zuidoosten	9
Plaatselijk kustgebied	0

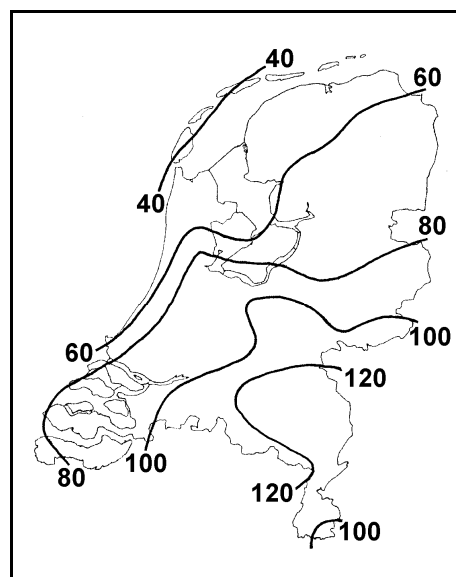

Fig. 6 Warmtegetal

Gemiddeld	86
Normaal	70
Arcen	139
Vlieland	37

dagen tussen 20 en 25 graden. Het aantal warme dagen lag fors boven normaal en varieerde van 44 op de wadden tot meer dan 75 in het zuidoosten. De Bilt telde er met 65 vijf meer dan normaal en ook het aantal zomerse dagen lag daar hoger dan de normale 21, hoewel de afwijking niet groot was (n = 24). In 2010 waren er

zowel meer warme als meer zomerse dagen geweest. Arcen kwam tot 35 zulke dagen, maar in het uiterste noorden werd de normaalwaarde veelal niet gehaald; Vlieland had er 5. De zomer telde gemiddeld 5 tropische dagen, variërend van 9 in het zuidoosten tot geen enkele aan de noordkust. De Bilt noteerde er 6 en

dat was het hoogste aantal sinds 2006 (13). Het verschil tussen het gematigde noorden en het warme zuiden komt ook tot uiting in de warmtegetallen. In het noorden weken die nauwelijks af van normaal (De Kooy 48 tegen 46), maar zuidelijker was het verschil duidelijk (Vlissingen 93 tegen 70; het

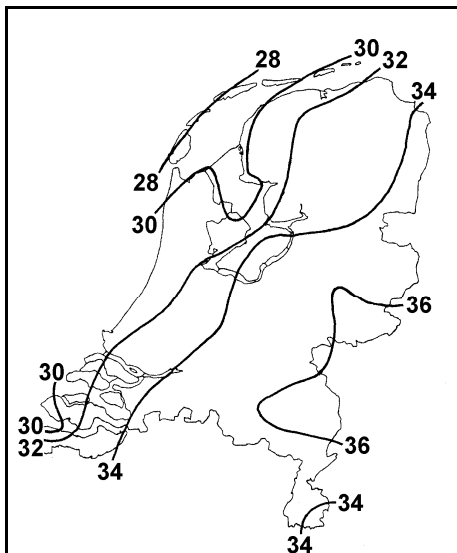

Fig. 7 Max. temperatuur augustus

Gemiddeld	33.4
Normaal	30.0
Overloon	37.0
Vlieland	27.9

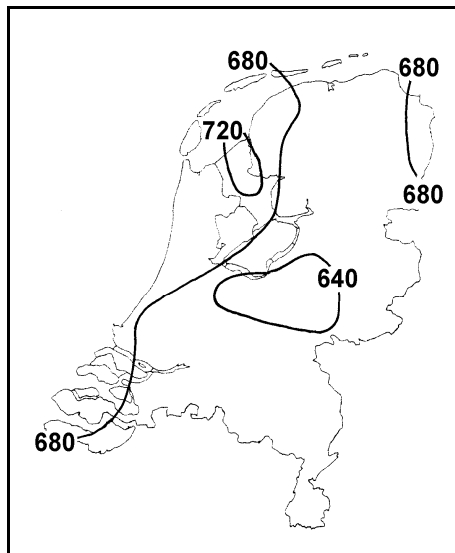

Fig. 8 Uren zon

Gemiddeld	672
Normaal	600
Stavoren	724
Deelen	620

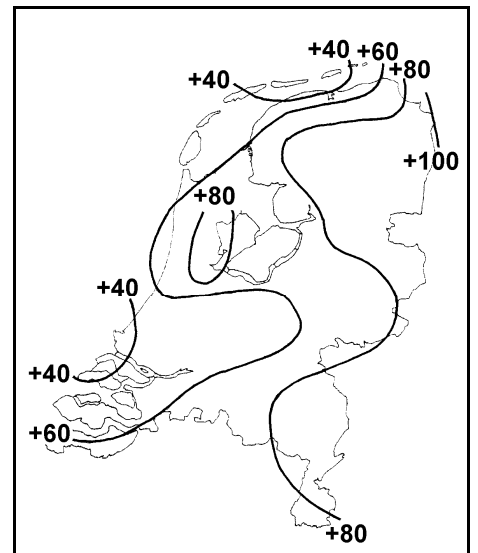

Fig. 9 Afwijking zon

Gemiddeld	+72
Nieuw-Beerta	+120
Hoek van Holland	+32

hoogste aantal daar sinds 2006). Op de meeste plaatsen gaf de zomer van drie jaar geleden iets hogere warmtegetallen. De Bilt had nu 93 tegen destijds 95 (normaal 78). Het IJnsen zomergetal bedroeg 73.2 (n = 66.4), ook de hoogste waarde sinds 2010 (toen 75.6).

Wind

Juni gaf gemiddeld wat meer wind dan normaal, maar juli en augustus verliepen heel rustig. De Kooy kwam uit op een gemiddelde van 4,8 m/s (n 5,1) en ook Vlissingen bleef iets achter bij normaal met 5,2 m/s (n 5,4). Het hoogste gemiddelde was met 6,7 m/s voor Vlieland, het laagste bedroeg 2,5 m/s te Heino. Vlieland bracht het tot 7 dagen met harde wind en IJmuiden kwam tot 12 zulke dagen. Daar werd ook het hoogste uurgemiddelde gemeten: 18 m/s op 13 juni. De sterkste windvlaag (24 m/s) werd tijdens buien op 27 juli gemeten in Eindhoven; Vlieland registreerde 23 m/s op 17 augustus. Juni kende meer noordenwinden dan normaal, terwijl in juli de noordooster lange tijd domineerde. In augustus was de windverdeling vrij normaal. Dit resulteerde in een gemiddelde luchtverplaatsing van 1,0 m/s uit wnw (normaal 1,4 uit wzw).

Tabel 3. Zonneschijn (extremen)

> aantal uren		
juni	206	Nieuw-Beerta
juli	270	Nieuw-Beerta
augustus	264	De Kooy
< aantal uren		
juni	169	Lauwersoog
juli	217	Deelen
augustus	207	Eindhoven

Tabel 4. Zonneschijn De Bilt

aantal uren / zonloze dagen			
juni	177	(-17)	()
juli	241	(+35)	()
augustus	220	(+33)	()
zomer	639	(+51)	()

Zonneschijn en straling

In het hele land verliep de zomer zonniger dan normaal; daarbij was de afwijking in het noordoosten van het land het grootst. De Bilt kwam tot 639 uren zon tegen 588 normaal en dat was meer dan in beide voorgaande zomers, maar minder dan in 2010 toen de zon daar 700 uren scheen. Juni kende ondanks een zonnige eerste week een klein tekort, met name in het noordelijk kustgebied, waar de Noordzee grossierde in lage bewolking. Juli was over de hele linie

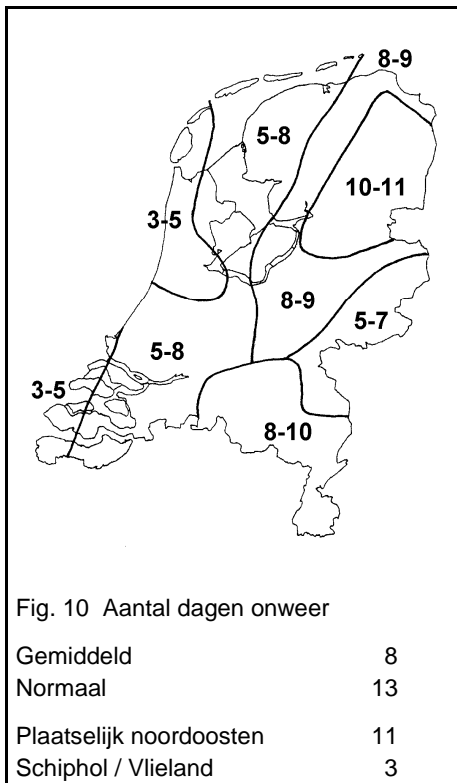
en over het hele land veel zonniger dan normaal en datzelfde geldt in iets mindere mate voor augustus, waarvan de tweede decade wat achterbleef.

Het aantal zonloze dagen varieerde van 0 tot 4. De Bilt telde één zo'n dag (normaal 4), net als vorig jaar. Het aantal heldere dagen met $\geq 80\%$ zon bedroeg daar 16 tegen 9 normaal. Dat was het grootste zomertotaal sinds 2006 (20) en goed voor een tiende plaats na 1900. Enkele plaatsen, waaronder Schiphol, noteerden er dit jaar ook 20.

De globale straling werd in De Bilt vastgesteld op 164,0 kJ/cm² (normaal 153,1) en ook dat cijfer was in 2010 hoger.

Onweer

In een droge, door hogedrukgebieden gedomineerde zomer hoeft het niet te verbazen, dat het minder onweerde dan normaal. De Bilt telde maar 7 onweersdagen (normaal 15) en dat cijfer was sinds 1995 niet zo laag geweest (ook 7). Alleen in de zomers van 1919 en 1929 lag het aantal onweersdagen daar nog lager. Landelijk kwamen we uit op 26 onweersdagen tegen 41 normaal. Dat was even weinig als laagte-recordhouder 1976, zie tabel 5.

het leven, toen een camper door een boom werd gecrasht.

Luchtdruk

De gemiddelde luchtdruk varieerde slechts heel weinig: van 1018,3 tot 1018,7 hPa. De Bilt berekende 1018,6 tegen 1015,9 hPa normaal. Voor een zomerseizoen is dat een forse afwijking. Voor het laatst in 1983 eindigde deze variabele hoger (1019,1), zie tabel 8.

1949	1019.6
1983	1019.1
1976	1019.0
2013	1018.6
1911, 1959	1018.3
1967	1017.9
1906	1017.8

1976, 2013	26
1981, 1989	28
1923, 1996	29
1921, 1973, 1984, 2003	30
1959	31
1929, 1962, 1964, 1993, 1995	32
1949	33

De extreme waarden waren 1034,6 hPa op Terschelling op 8 juli (evenaring landelijk record uit 1911) en 1002,3 op Vlieland op 27 juli. De laagste druk in De Bilt bedroeg 1004,4 hPa. Van de laatste zestig jaar is er maar één hogere laagste waarde bekend: uit de beroemde zomer van 1976 (1005,3). Alle maanden toonden een positieve luchtdrukafwijking; het sterkst was deze in juli: ruim 4 hPa.

> aantal dagen	
juni	4 Maastricht-vv / Montfort
juli	5 Diverse plaatsen
augustus	5 Opheusden
zomer	11 Plaatselijk noordoosten

Neerslag

juni	9	(-4)
juli	8	(-7)
augustus	9	(-5)
zomer	26	(-15)

Alle maanden kenden een gebrek aan onweerssituaties. De acht onweersdagen in juli betekenden een evenaring van het laagterecord uit de jaren 1921, 1964 en 1974. De uitgebreidste onweerssituaties deden zich voor op 19 en 20 juni, 27 juli en 5 augustus. Windstoten richtten lokaal schade aan en op 5 augustus kwam bij Lippenhuizen een meisje om

Met een landgemiddelde van 151 mm tegen 226 normaal, beleefden we de droogste zomer in tien jaar; de zomer van 2003 kwam tot 125 mm. In De Bilt, waar 117 mm viel (normaal 220) waren er na 1900 maar zes drogere zomers. Recordhouder is en blijft daar de zomer van 2003 met maar 74 mm. Het natst was het in het noordoosten van het land, het droogst in het westen.

De eerste twaalf junidagen verliepen in het hele land droog, maar de derde decade was overal flink te nat, vooral door grote aftappingen op de 21^e. De volgende droogteperiode duurde van 5 tot 23 juli, opnieuw nagenoeg zonder neerslag. Dat werd in de laatste juliweek weer wat gecompenseerd door buien, vooral op

Winschoten	Gr	319
Finsterwolde	Gr	259
Eext	Dr	245
Nieuw-Beerta-AWS	Gr	244
Veendam	Gr	236
Onnen	Gr	231
Assen	Dr	227
Woltersum	Gr	224
Schoonloo	Dr	224
Zweelo	Dr	223
Oosterhesselen	Dr	223
Klazienaveen	Dr	222
		•
		•
Hoogkarspel	NH	109
Stavenisse	Z	107
Zegveld	U	107
Zaandijk	NH	107
Zeewolde	Fle	106
Vlieland-Vliehors	Frl	105
Leende	NBr	105
Marken	NH	103
Zandvoort	NH	103
Overloon	NBr	103
Edam	NH	99
Heemstede	NH	98

Winschoten	Gr	+93
Finsterwolde	Gr	+32
Veendam	Gr	+10
		•
		•
Purmerend	NH	-131
Edam	NH	-133
Heemstede	NH	-136

de 27^e. De volgende ochtend werd gemiddeld over het land liefst 22,6 mm afgetapt. Augustus verliep over de hele linie vrij droog, vooral de laatste decade. Plaatselijk werden echter op de 17^e en 20^e grote aftappingen verricht na zware buien. Het aantal dagen zonder meetbare neerslag kwam zowel gemiddeld als in De Bilt uit op 61 (normaal daar 49). Voor De Bilt was dit het grootste aantal sinds 2003 (65) en goed voor een zevende plaats na 1900. Oudenbosch (NBr) telde het grootste aantal droge dagen (72), Groningen-Beijum (48) de minste. Het aantal dagen met ≥ 1 mm varieerde van 32 in Groningen-Beijum tot 15 in Hoogwoud (NH). De Bilt had er 23 tegen 31 normaal. Daar waren slechts 3 dagen met ≥ 10 mm tegen 7 normaal en dat was het laagste aantal sinds de zomer van 2003 (1). Landelijk liep dit aantal uiteen van 9 in Niekerk (Gr) en Dokkum (Frl) tot slechts 1 op meerdere plaatsen. De neerslagduur bleef uiteraard flink

Tabel 11. Districtsgemiddelden

Waddeneilanden	133	-76
Fryslân-vasteland	167	-64
Groningen	205	-31
Drente	194	-39
Overijssel	167	-67
Veluwe	150	-86
Oost-Gelderland	150	-76
Betuwe	143	-68
Utrecht	137	-91
Flevoland + IJsselmeer	135	-93
Noord-Holland (excl. Texel)	122	-100
Zuid-Holland	141	-88
Zeeland	149	-68
Westelijk Noord-Brabant	145	-76
Oostelijk Noord-Brabant	135	-73
Limburg-laag	137	-74
Limburg-hoog	156	-81
Nederland	151	-75

achter bij normaal en varieerde van 103 uren in Eelde tot 63 in Heino. De Bilt registreerde 77 uren neerslag tegen 121 normaal.

Diversen

Het aantal ADS-dagen was in De Bilt met 27 (normaal 20) sinds de zomer van 2006 (29) niet meer zo hoog geweest en hetzelfde geldt voor het benaderd weercijfer dat net als in 2006 op 6,8 uitkwam.

De gemiddelde relatieve vochtigheid bedroeg in de Bilt 76% tegen 78 normaal. De laagste waarde van 23% werd gemeten in Eindhoven op 9 juli en het laagste etmaalgemiddelde bedroeg 48% op 2 augustus in Twente.

De watertemperatuur te Den Helder was in juni nog ruim een graad lager dan normaal, maar eindigde in augustus een graad erboven. Het zomergemiddelde was met 17,5 °C nagenoeg normaal.

Het was vooral een aangename, prettige zomer. Meer stof hoefde er niet op te waaien, meer gemoederen niet verhit te raken en meer zon niet in het water te schijnen. Het was goed zo.

Bronnen

- www.knmi.nl
- www.hetweeractueel.nl
- Weerspiegel
- Formulieren VWK
- Klimaatarchief KY / HZ

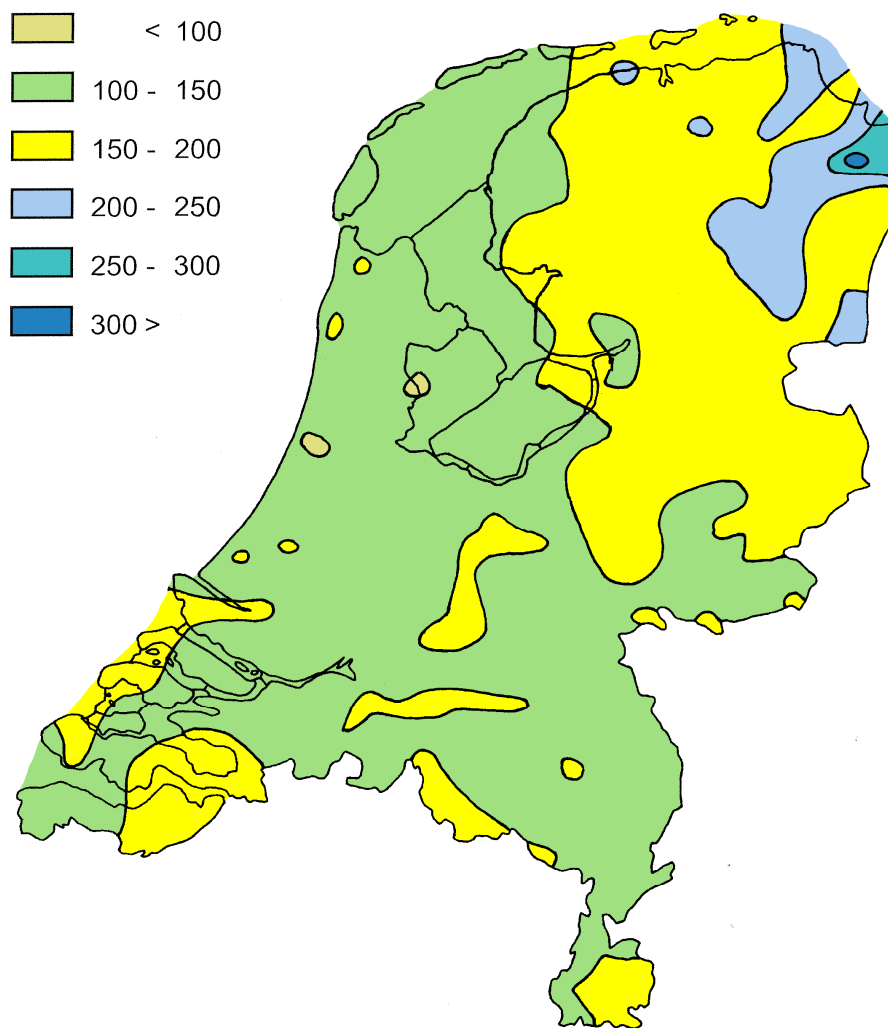

Fig. 11 Neerslag

Gemiddeld	151
Normaal	226
Winschoten	319
Heemstede	98

Tabel 12. Neerslag

	juni	juli	augustus	zomer	normaal
landgemiddelde	65	46	40	151	226
Afwijking	-3	-34	-38	-75	
neerslagduur (De Bilt)	40	15	22	77	121
Afwijking	-3	-25	-15	-43	

Tabel 13. Neerslag (extremen)

	> maandsom		< maandsom		> etmaalsom (datum)	
juni	141	Oosterhesselen	32	St. Kruis	90 (21)	Zweelo
juli	96	Groesbeek	18	Enschede	56 (28)	Hoogerheide
augustus	123	Winschoten	13	Kerkwerpe	75 (20)	Winschoten

ZOMER 2013		Temperatuur									max ≥			warmte		Neerslag dagen				Aantal dagen			Bedekking		Weercijfer							
		max	gem	min	> max	< max	> min	< min	20	25	30	18+	get.	Tot.	> etm	0.1	1	10	mi	ha	on	nv	gem	zl	zo	gem	< 1	> 9				
De Bilt		22.5	17.5	11.8	34.0	8	14.8	6	19.6	8	5.4	6	65	24	6	93	117	23	7	31	23	3	26	7	4.5	1	6	6.8				
Britsum	STR	20.9	16.5	12.7	31.3	8	12.1	6	18.8	7	6.9	6	50	9	3		178	38	6	33	25	3	3	7		1	1					
Laaksum	BTR	21.0	17.2	13.7	31.3	7	12.4	6	21.5	8	7.9	6	52	10	2	890	72	144	21	8	32	21	5	3	1	7	4.2					
Lemmer	STR	21.5	16.8	12.5	32.6	8	12.5	6	19.2	8	5.9	6	57	13	3	822	60	150	21	8	33	23	4	15	1	7	4.6	0	11	6.3	1	8
Opeinde	VTR	21.0	16.6	12.9	32.9	8	11.6	6	20.0	8	6.8	6	52	11	3	754	59	188	38	6	37	26	5	8	0	9						
Schettens	VTR	20.6	16.6	12.6	31.8	7	12.2	6	20.2	8	6.2	6	50	8	3	698	52	121	20	7	24	18	3	9	0	5						
Siegerswoude	BTR	21.6	11.6	33.3	8	11.7	6	19.1	8	5.1	6	59	13	3		194	38	6	35	26	6	17	0	9	4.5		6.6	0	11			
Workum	STR	22.6	14.0	34.5	7	13.0	6	20.7	7	7.7	6	68	25	6		141	23	8	32	24	4	3	1	7	4.1		6.5	0	5			
Wytgaard-buitengebied		21.6	17.0	12.3	32.7	8	12.6	6	18.9	8	5.7	6	60	13	3		150	39	6	33	24	3	12	7	4.1							
Groningen-Beijum	StR	21.5	16.6	12.8	32.7	8	11.6	6	19.5	8	6.4	6	56	14	3	700	56	207	31	6	44	32	6	2	0	9						
Delfzijl	StR	21.8	17.0	13.5	34.8	8	11.6	6	20.1	8	7.9	6	59	21	3	744	73	194	23	6	41	30	7	5	1	8	4.5		7.6	0	25	
Ten Post	STR	21.5	12.6	34.3	8	11.2	6	19.7	8	6.0	6	59	13	3		85	201	30	6	41	29	6	14	0	10	5.1		6.8	0	12		
Winsum	VTR	20.7	16.2	12.2	33.1	8	11.1	6	19.2	8	5.5	6	50	11	3	679	48	189	25	6	41	29	5	14	0	9						
Assen-N	STR	22.9	12.8	34.8	8	13.9	6	20.0	8	6.3	6	71	25	6		174	28	8	37	24	4	5	11		1	7						
Oosterhesselen	STR	23.6	17.6	12.8	35.4	8	14.9	6	20.3	6	5.9	6	76	35	8	867	98	223	86	6	32	22	6	2	0	11	4.3		7.6	0	35	
Den Ham	STR	24.0	17.7	12.0	36.4	8	15.2	6	20.3	6	5.8	6	77	39	9		166	28	6	29	24	6	0	0	9							
IJsselmuiden	STR	23.6	18.2	13.8	36.0	8	15.2	6	21.3	7	7.1	6	74	31	9	959	124	141	20	8	31	23	3	2	0	11	3.7					
Nijverdal	STR	23.7	18.0	12.2	36.6	8	12.4	6	19.6	6	5.9	6	74	36	8	959	123	166	19	6	33	24	6		7							
Wilsum	STR	23.4	17.8	13.1	35.8	8	15.3	6	20.0	8	7.3	6	72	28	8	905	102	130	23	8	33	23	4	8	0	8						
Borculo	STR	23.4	18.1	12.9	36.0	8	12.5	6	20.7	6	5.4	6	75	31	7	1053	129	205	43	6	29	25	5	2	1	6	4.5		7.3	0	23	
Eerbeek	BTR	23.9	17.3	11.4	35.9	8	15.6	6	19.4	8	2.8	6	77	35	9	849	83	148	25	6	29	22	3	3	1	9						
Groesbeek	STR	23.7	17.8	12.5	35.9	8	15.7	6	19.4	8	4.8	6	75	30	8	1016	113	192	34	7	38	26	8	11	3	8	3.9		7.1	0	27	
Hattermeerbroek	STR	22.7	17.4	12.5	35.0	8	14.8	6	20.7	8	3.8	6	67	21	7	879	95	160	27	8	31	21	5	0	0	6	4.1		7.1	0	13	
Malden	STR	24.5	12.9	38.0	8	15.8	6	21.4	8	4.0	6	82	37	10		126	13	7	32	26	5		0	8		4.1		7.1	0	18		
Neede	STR	25.8	19.6	13.8	39.0	8	16.6	6	21.1	6	6.5	6	86	55	25	1267	225	198	31	6	32	30	5	0	0	5		5	2	7.3	0	20
Bilthoven-N	STR	22.7	17.9	13.4	34.5	8	14.7	6	19.8	8	6.6	6	70	25	7		118	21	7	33	21	1	2	0	7			8.0	0	34		
Woudenberg	BTR	23.3	17.8	13.1	34.7	8	15.4	6	19.7	8	5.3	6	73	29	7	777	104	179	27	7	29	24	5	2	2	9	5.0		6.8	0	15	
Zaandam	STR	23.4	18.5	14.5	34.3	8	15.3	6	22.5	8	7.1	6	73	30	7		141	111	16	6	28	21	3	1	1	4	3.9					
Groot-Ammers	VTR	22.3	17.6	12.9	34.1	8	14.2	6	18.8	8	4.1	6	65	20	6	1049	101	127	19	7	34	25	3	3	1	7	4.8	3	17	6.6	0	13
Hendrik-Ildo-Ambacht	StR	23.2	14.2	34.2	8	14.5	6	22.0	8	7.5	6	73	27	7		140	18	7	31	23	4	1	0	7								
Honselersdijk	STR	22.0	17.9	14.5	32.2	8	12.1	6	21.5	8	7.8	6	64	16	4	1016	105	154	26	6	33	23	4	1	1	6	4.4					
Nieuwerkerk a/d IJssel	STR	23.7	18.4	14.3	34.0	8	14.6	6	20.0	7	7.2	6	75	30	7	1029	133	128	17	7	29	23	4	0	0	5						
Spijkenisse	Str	23.0	18.8	14.6	33.6	8	13.0	6	19.8	8	7.0	6	73	29			136	15					0	0	6		3					
Rozenburg	STR	22.5	14.2	32.2	8	13.3	6	22.0	8	7.3	6	69	23	5		123	138	16	7	29	22	6	0	0	5	4.4		6.7	0	5		
Sluis	Str	22.5	17.9	13.8	32.8	8	12.6	6	20.2	8	5.1	6	69	24	5		107	133	28	7	30	19	4	4	0	3	4.1		7.5	0	28	
Berkel-Enschot	StR	24.4	13.6	36.9	15.1	20.2						6.3	74	37	9		173	144	26		32	20	4	1	0	8						
Fijnaart	STR	23.5	18.3	14.1	34.7	8	14.9	6	20.8	8	7.1	6	74	30	7	1007	125	139	18	7	34	21	4	1	0	6	4.6					
Overloon	BTR	24.0	18.2	12.6	37.0	8	16.0	6	19.1	8	4.0	6	77	33	9	1148	131	103	10	6	38	26	1	7	0	7	4.1		7.3	0	22	
Prinsenbeek	STR	24.4	18.4	13.6	36.8	8	14.3	6	20.7	8	6.0	6	79	34	10	1022	140	152	28	7	27	16	6	0	0	2	4.3		7.8	0	37	
Montfort	StR	25.2	18.5	13.0	36.6	8	16.3	6	19.4	6	5.9	6	82	42	11	1100	149	138	27	7	27	24	3	5	1	9						